

СТАНОВИЩЕ

По процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“

в Професионално направление: 3.7 „Администрация и управление“, Докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“

Изготвил становището: **проф. д-р ВАЛЕНТИН ВАСИЛЕВ**

Месторабота: Висше училище по сигурност и икономика, Пловдив

✓ № 29680 - Регистър за академични длъжности и дисертации в НАЦИД:

<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/29968>

✓ <https://www.researchgate.net/profile/Valentin-Vasilev>

✓ Scopus ID: 58533458600

✓ https://scholar.google.com/citations?user=J3V_gIAAAAAJ&hl=bg

✓ <https://orcid.org/0000-0002-0074-9578>

Автор на дисертационния труд: **ИЗАБЕЛА ФИЛИПОВА ЙОНКОВА**

Научен ръководител: **доц. д-р ЕВЕЛИНА ПАРАШКЕВОВА-ВЕЛИКОВА**

Тема на дисертационния труд: **„ВЛИЯНИЕ НА ЕТИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА ВЪРХУ ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ОТ ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР“**

I. Общо представяне на дисертационния труд:

Целта на дисертационния труд е да изследва етичната инфраструктура в цялост и влиянието на нейните елементи, като на базата на интегриран подход да предложи концептуален модел на етична инфраструктура и методика за самооценка на влиянието на етичната инфраструктура върху функционирането на организациите от публичния сектор.

Обект на изследване е етичната инфраструктура в административните структури, част от системата на изпълнителната власт в Република България.

Предмет на изследване е степента на изграденост на елементите на етичната инфраструктура в организациите от публичния сектор

Изследователската теза е, че високата степен на изграденост на етичната инфраструктура в организациите от публичния сектор е основа за по-високо качество на изпълняваните работни процеси и допринася за постигането на целите на администрацията.

Дисертационният труд е в обем от 278 страници. В структурно отношение е изграден от въведение, изложение в 3 глави, заключение и списък на цитираните източници – общо 243 източника, от които 104 на кирилица и 139 на латиница. Основният текст включва 16 фигури и 10 таблици. Приложенията са 6 на брой. Структурата на дисертационния труд е следната: ГЛАВА ПЪРВА. *Етика и етична инфраструктура в публичния сектор*; ГЛАВА ВТОРА. *Управленски аспекти на етичната инфраструктура в публичните организации*; ГЛАВА ТРЕТА. *Концептуални конструкти на етичната инфраструктура в публичния сектор*; Заключение; Цитирани източници и Приложения.

Този подход за разгръщане на научна теза и нейната защита чрез научно изследване заслужава адмирации и безспорно в него личи почерка както на научния ръководител доц. д-р Евелина Парашкевова-Великова, така се вписва по добър начин в изградените научни традиции в катедра „Стратегическо планиране“.

Изведените от авторката /стр. 178-183/ 14 препоръки за подобряване на етичната среда в организациите от публичния сектор са ключов момент в дисертационното изследване и според мен е необходимо авторката и катедрата да продължат целенасочено да работят по реализация на тези идеи, както и да ги задълбочат в изследователски контекст.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Авторката е използвала подходящо подбрани изследователски методи, съответстващи на комплексния характер на научния проблем и чрез прилагането на динамичния, системния и оценъчния подход е постигната висока степен на обобщаване, очертаване на тенденциите и включването на прогностични елементи в работата.

Резултатите от дисертационния труд са коректно обобщени в заключението. Направените изводи кореспондират с текста и импонират на изследователските тези, като следват от текста и отразяват конкретните постигнати резултати.

Автореферата е в обем от 35 страници и е композиран съгласно изискванията и традициите за този специфичен компонент от процедурата, и отразява всички основни части на дисертацията, с оглед на което се дава възможност да се открият ясно постигнатите научни и приложни резултати и приноси.

По проблемите на дисертационния труд докторанта е представил списък с 4 /четири/ публикации, от които 2 /два/ научни доклада на български език в съавторство и 1/една/ статия /самостоятелна на български език и 1 /една/ студия /самостоятелна/ на български език. Темите са релевантни на дисертационното изследване и представят последователно ключови компоненти от него,

Нямам информация за наличие или за постъпване на сигнали за плагиатство и други недобросъвестни практики при разработването на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Предложения дисертационен труд е завършена научна разработка, отговаряща изцяло на традициите при разработването на подобен вид научни текстове, както и релира удачно спрямо всички формални изисквания при подготовката на такъв вид научен труд.

- извършен е сравнителен анализ на авторовите виждания за съдържанието на моделите и различните интерпретации за цялостна същност на етичната инфраструктура като понятие, съдържателност и проявление в практиката;
- Проучени са нормативната, стратегическата и методологичната рамки на етичността в публичния сектор и са анализирани въпросите, свързани с тяхното отражение в практиката, чрез емпирично изследване на изградеността на етичната инфраструктура в организациите от публичния сектор в България,;
- Предложен е авторов концептуален модел на етична инфраструктура, съдържащ набор от формални и неформални елементи, изведени на базата на осъществения сравнителен анализ на съществуващите в научната литература модели на етична инфраструктура, извършения контен анализ на нормативната, стратегическа и методологична рамки на етичността в публичния сектор и проведеното емпирично проучване;
- Разработена е методика за качествена самооценка на изградеността на етична инфраструктура в организациите от публичния сектор. На база на осъществения тематичен анализ на научни публикации и добри практики са изведени насоки за подобряване на етичната среда в контекста на

обществените функции на публичния сектор. Те са с административен, политически и методически характер.

Приемам посочените в автореферата приноси, които несъмнено са лично дело на кандидата и смятам, че в съдържателно отношение те реално отразяват нейните постижения.

Изключително сполучлив научен конструкт е представен на стр. 154 от дисертацията, а именно - *Фигура 16. Итерации на внедряване на елементите на етичната инфраструктура*. В тази визуална рамка са изведени изключително практически насочени идеи, като това е и своеобразна демонстрация на високото ниво на научна подготовка на докторанта и го представя като завършен учен.

Убеден съм, че авторката в бъдеще ще надгради темата за важността на лидерството в образованието, особено в частта търсене на решения за практиката чрез предлагания образователен продукт от училищата. Тук ще направя паралел с една мисъл на Ричард ван Хойдонк от книгата му „Светът утре“ /изд.Кръгзор, 2019/, „...очевидно твърде стандартизираното днешно обучение не отговаря на специалните днешни и утрешни нужди в различните сектори на деловия живот. Те изискват повече креативност, иновация, сътрудничество и умения за решаване на проблеми“. А това става доказано само чрез лидерство!

IV. Въпроси по дисертационния труд.

Към кандидата докторант Йонкова имам следните препоръки и научно-методически бележки:

- ✓ Препоръчвам на авторката да продължи и разшири своите изследвания като потърси подходящи начини за представяне на научните си идеи и продукция в чуждестранни издания и научни форуми;
- ✓ Заслужава да се отдели по-широко място за добри практики от други страни, което би придало на текста и вложените в него идеи, определена тежест, а и е допълнителен изследователски фундамент, върху който докторантката да разшири изследванията си;
- ✓ Препоръчвам на авторката книгите „Добрия живот“ /Р. Уолдингър, М. Шули; изд. Изток-Запад; 2023/ и „Позволенията да чувстваме“ /М. Бракет, изд. „ФРЕИ“; 2024/. Идеите в книгите резонират по превъзходен начин към част от тезите и изводите на дисертацията и могат да послужат за разширяване на научните хоризонти пред авторката;
- ✓ В бъдещите разработки е уместно да се разгърнат тезите на концепцията за „учеща организация“, които в дисертационния труд са слабо застъпени. На базата на тях е възможно моделът да се адаптира и придобива значително по-гъвкав вид и форма;
- ✓ Препоръчвам в бъдеще да направи опит и положи усилия да постави на научен, а също и обществен дебат на част от изведените изводи, както и да апробира идеите или част от тях в практиката в следващата година.

Посочените възможности и препоръки не омаловажават достоинства на дисертационния труд и не влияят върху научните приноси, а ще допринесат за тяхното по-прецизно разкриване.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Основният извод, който може да се направи е, че дисертационния труд **„ВЛИЯНИЕ НА ЕТИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА ВЪРХУ ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ОТ ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР“**, разработен от **ИЗАБЕЛА ФИЛИПОВА ЙОНКОВА**, притежава необходимата научна значимост и безспорно доразвива теоретичните знания и практически опит в изследваната проблематика.

Като цяло съдържанието показва, че кандидатът е в състояние да осъществява самостоятелно научна и практико-приложна дейност с висока степен на практическа приложимост. Формалните изисквания по процедурата са изцяло изпълнени, като приложената документация по процедурата е пълна и комплектована по улесняващ оценяваният начин.

Организирането и документацията по процедурата, администрирани от страна на учебното заведение изцяло покрива нормативните изисквания, заложи в българското законодателство.

Изложеното дотук ми дава основание да приема дисертационния труд за завършен, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника към него и вътрешните нормативни документи на СА „Д. А. Ценов” – Свищов.

Като член на научното жури давам своята положителна оценка на дисертационния труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на тема **„ВЛИЯНИЕ НА ЕТИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА ВЪРХУ ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ОТ ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР“** в Професионално направление: 3.7 „Администрация и управление“, Докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“ на **ИЗАБЕЛА ФИЛИПОВА ЙОНКОВА**.

Дата: 15.06.2024 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Валентин Василев)